

interesu (čl. 36). Mada Ustav garantuje svima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije (čl. 21), u Srbiji to pravo nije svima dostupno.

U Srbiji je jedan od problema vezan za pravičnost postupka nedostatak odgovarajućeg sistema besplatne pravne pomoći. Vlada Republike Srbije je usvojila Strategiju razvoja sistema besplatne pravne pomoći koja se odnosi na period od 2011. do 2013. godine. U skladu s ciljevima Strategije Ministarstvo pravde je u maju 2011. godine obrazovalo Radnu grupu za izradu teksta Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, koja je izradila jedan predlog novog zakona ali zakon u međuvremenu nije usvojen iako je nakon formiranja Vlade bilo znakova da će se ubrzati rad na njegovom donošenju.

Predlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći kritikovale su neke organizacije civilnog društva smatrajući da će dovesti do toga da retko ko ispuni uslove za besplatno advokatsko zastupanje, a ako i ispuni neće biti onih koji tu pomoć pružaju.

Predlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći sadrži nekoliko ključnih nedostataka: sporno definisanje korisnika besplatne pravne pomoći i komplikovan postupak kroz koji oni moraju da prođu da bi ostvarili pravo na besplatnu pravnu pomoć, izbor centara za socijalni rad kao organa uprave koji rešava po zahtevima za besplatnu pravnu pomoć, te kaznene odredbe koje predstavljaju pretnju za sve one koji su do sada *pro bono* pružali pravnu pomoć, a koji se ni u novom zakonu neće finansirati na teret budžeta Republike Srbije. Iako najavlјivan, Nacrt zakona o besplatnoj pravnoj pomoći još uvek nije usvojen.

5.4.1. Suđenje u razumnom roku.

Ustav propisuje da svako ima pravo da nezavisan, nepristrasan i zakonom već ustanovljen sud pravično *i u razumnom roku* raspravi i odluči o njegovim pravima, obavezama i o optužbama protiv njega (čl. 32, st. 1). Zakon kojim se uređuјe krivični postupak priznaje pravo okrivljenog da u najkraćem roku bude izведен pred sud, da mu bude suđeno bez bilo kakvog neopravdanog odlaganja i obavezuje sud da nastoji da se postupak sproveđe bez odugovlačenja.

U Srbiji postoji veliki broj predmeta koji nisu rešeni iako je rešavanje zaostalih predmeta i rešavanje predmeta u razumnim rokovima već godinama najviše na listi prioriteta. Neažurnost je u uzročno-posledičnoj vezi s trajanjem sudskega postupaka, poštovanjem ljudskih prava učesnika u postupcima, brojem predstavki protiv Republike Srbije pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao i ocenom rezultata rada sudskega i javnih tužilaca.

Strategija reforme pravosuđa predlaže mere za rešavanje ovog problema među kojima su identifikacija i preraspodela zaostalih predmeta, automatizacija upravljanja predmetima, horizontalna realokacija sudskega i osoblja uz poštovanje ustavnih garancija a uz adekvatnu stimulaciju, preuzimanje značajnog broja sudskega predmeta od strane pravosudnih profesija (izvršitelja i javnih beležnika), izmena materijalnih i procesnih zakona u cilju unapređenja efikasnosti i pravne sigurnosti.

U decembru 2013. godine u skladu sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa usvojen je Jedinstveni program rešavanja starih predmeta u